

มาตรการแก้ต้นฉบับวรรณกรรมแปลกันเถิด (๘)

วัลยา วิวัฒน์ศร

พิมพ์ครั้งแรก มติชนสุดสัปดาห์ (บทความพิเศษ โดยวัลยา วิวัฒน์ศร) ฉบับประจำวันที่ ๒๒ - ๒๘ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๘ ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๑๒๘๘

ในฉบับที่แล้ว พูดถึงคำกริยาในภาษาไทยว่าระบุกาล ทั้งอดีตหรืออนาคต โดยไม่ต้องมีคำ "ได้" หรือ "จะ" มากำกับ เพราะมีคำบอกเวลา เช่น เมื่อวาน พรุ่งนี้ มากำกับแทน

ได้ และ จะ ในกรณีดังกล่าวจึงกลายเป็นคำฟุ่มเฟือย

เราพูดว่า

“เมื่อวาน ฉันไปดูหนัง”

เราไม่พูดว่า

“เมื่อวาน ฉันได้ไปดูหนัง”

เราถามว่า

“พรุ่งนี้ ไปดูหนังไหม”

เราตอบว่า

“ไปสิ”

เราไม่ถามว่า

“พรุ่งนี้ จะไปดูหนังไหม”

เราไม่ตอบว่า

“จะไปสิ”

คำบอกเวลาแสดงอดีตกาลยังมี วันก่อน วันวาน เมื่อเช้านี้ สัปดาห์ที่แล้ว เมื่อเดือนที่แล้ว เดือนก่อน จันทร์ที่แล้ว ฯลฯ คำบอกเวลาแสดงอนาคตกาล เช่น อังคารหน้า เดือนหน้า ปีหน้า อีกสองสัปดาห์ อีกสามเดือน อีกห้าปี ฯลฯ

นอกจากนี้ยังมีคำบอกเวลาตรงๆ เช่น ตอนเก้าโมง บ่ายสอง ห้าทุ่ม ฯลฯ ซึ่งจะบอกอดีตหรืออนาคตก็ขึ้นอยู่กับเวลาที่พูด

นอกจากคำบอกเวลาแล้ว ยังมีคำอื่นๆ ซึ่งระบุให้เข้าใจว่าคำกริยานั้นเป็นอดีตกาลหรืออนาคตกาล

ลองพิจารณาตัวอย่างข้างล่างนี้

๑. อย่างไรก็ตาม หล่อนยังไม่ได้ตกปากรับคำเขาแต่อย่างใด

๒. เขาได้จัดงานเลี้ยงเพื่อหล่อนหลายต่อหลายครั้ง

๓. เขาได้เชิญบรรดาผู้ที่มีตระกูลจากปราสาทข้างเคียงมาร่วมงานอยู่เนืองๆ

ประโยคที่ ๑ คำบอกอดีตกาล คือ อย่างไรก็ตามและแต่อย่างใด

เมื่อพูดว่า อย่างไรก็ตาม ย่อมหมายความว่าเรื่องเกิดขึ้นก่อนหน้านี้อันแล้ว และผู้พูดสรุปว่า อย่างไรก็ตาม...

ส่วนคำว่า แต่อย่างใดใช้พูดลงท้ายเพื่อบอกว่าเรื่องเกิดขึ้นแล้วเช่นกัน ประโยคนี้ตัดได้ทั้งเพราะไม่จำเป็น

อย่างไรก็ตาม หล่อนยังไม่ตกปากรับคำเขาแต่อย่างใด

ประโยคที่ ๒ คำบอกอดีตกาลคือ หลายต่อหลายครั้ง คำนี้ระบุว่า ทำเช่นนั้นหลายครั้งแล้ว ได้ จึงเป็นคำฟุ่มเฟือยตัดทิ้งได้

เขาจัดงานเลี้ยงเพื่อหล่อนหลายต่อหลายครั้ง

ประโยคที่ ๓ คำบอกอดีตกาลคือ อยู่เนืองๆ จึงตัดได้ทิ้งได้เช่นกัน

เขาเชิญบรรดาผู้ที่มีตระกูลจากประสาทข้างเคียงมาร่วมงานอยู่เนืองๆ

อย่างไรก็ตาม สำหรับ จะ เราใช้บอกอนาคตกาลในประโยคบอกเล่า เช่น “จะไปเชียงใหม่เดือนหน้า” “คืนนี้จะเขียนหนังสือ” “เขาจะโทรศัพท์ถึงเธอ”

คำฟุ่มเฟือยอีกคำหนึ่งซึ่งตัดทิ้งได้ทันทีคือคำว่าใน เมื่อใช้นำคำบอกเวลา เช่น ในเช้านี้ ในขณะนี้ ในช่วงเวลานี้ ในวันนี้ ในสัปดาห์นี้ ในเช้าวันหนึ่ง

ตัด ใน ทิ้งได้ทั้งหมด

เช้านี้ ขณะนี้ ช่วงเวลานี้ วันนี้ สัปดาห์นี้ เช้าวันหนึ่ง

คำที่อ่านเจอและได้ยินบ่อยๆ ซึ่งต่อเนื่องกับ ในคือคำว่า ภายใน เราอ่านพบและได้ยินบ่อยๆ ว่า ภายในสัปดาห์นี้ ภายในเดือนนี้ จนคุ้นหูคุ้นตา และไม่เห็นหรือรู้สึกที่ใช้ภาษาผิด

คำว่า ภายใน แปลว่า ข้างใน เป็นคำบอกสถานที่ไม่ใช่คำบอกระยะเวลา

ภายใน ที่บอกระยะเวลา ใช้ในสำนวนว่า ในภายใน ในภายหลัง

คนไม่เก่งภาษา ไม่แม่นภาษา จึง ‘ขี้ม’ ภายในมา ใช้กับคำบอกเวลา

สัปดาห์นี้ จึงเขียนเป็น ภายในสัปดาห์นี้

เดือนนี้ จึงเขียนเป็น ภายในเดือนนี้

ถ้าถามว่า “หมดเขตขึ้นโบสถ์เมื่อไหร่”

ตอบเพียงว่า “สัปดาห์นี้” ก็ครบใจความแล้ว

เขต ในประโยคคำถามข้างต้น บอกได้ทั้งสถานที่และระยะเวลา เขต ความหมายว่า แดนที่กำหนดขีดกั้นไว้ เช่น เขตป่า และเวลาที่กำหนดขีดกั้นไว้ เช่น หมดเขตวันที่ ๑๕

เขต ต่างจาก ภายใน คำหลังนี้บอกเพียงสถานที่ดังกล่าวแล้ว

ลองพิจารณาประโยคแบบฝึกหัดข้างล่างนี้ หากดูว่าคำใดเป็นคำฟุ่มเฟือยและลองฝึกตัดทิ้งก่อนที่จะอ่านประโยคเฉลยและคำอธิบาย ผู้เขียนเจตนาไม่จัดหมวดหมู่คำฟุ่มเฟือยในแบบฝึกหัด เพื่อให้ท่านผู้อ่านฝึกคาดเดาเล่น

๑. ในแต่ละวัน เขาก็เฝ้าพิธยพยายาม
๒. สามีมืดของหล่อนยังคงไม่รู้เห็นอะไรอยู่เช่นเคย
๓. กระทั่งบัดนี้ หล่อนก็ยังคงบ้ายเบี่ยงคำออนขอรักของบารอนผู้มาติดพันหล่อนอยู่อย่างไม่ลืมหูลืมตา
๔. หล่อนส่งสายตาเขยวนและอ่อนหวานไปยังเขา
๕. บารอนเองก็เฝ้าทุ่มเทเงินทองไปเพื่อหล่อน
๖. แสงสว่างจากห้องนั่งเล่นตกกระทบลงมายังพื้นสนามหญ้า
๗. เขายังจำคำพูดอันยั่วชวนและทำทายนั่นได้ดี
๘. ดูเหมือนว่าหล่อนบ้ายเบี่ยงเขาไปพอเป็นพิธีเท่านั้น
๙. เมื่อวันก่อน หล่อนได้เข้มน้อมเกล้าแก่เขาว่า...
๑๐. เขาร่วมออกสำรวจไปกับคนดื้อนสัตว์
๑๑. เขาก็ปรากฏตัวขึ้น ทำทางกระปรีกระเปร่าแข็งขันราวกับเพิ่งลุกขึ้นจากที่นอน

๑๒. ทั้งสองเดินช้าๆ ได้กึ่งไม้อิบ โกรันจนแสงจันทร์สามารถส่องลอดลงมาได้
๑๓. หล่อนพึงพ้ออย่างแผ่วเบา
๑๔. เขากระซิบที่ข้างหู
๑๕. หล่อนกล่าวออกมาด้วยน้ำเสียงเอาจริงเอาจัง
ต่อไปนี้เป็นคำเฉลย
๑. แต่ละวัน เขาก็เฝ้าพยายาม/เขาก็เพียรพยายาม
 ๒. สามีของหล่อนยังคงไม่รู้ไม่เห็นเช่นเคย
 ๓. กระทั่งบัดนี้ หล่อนก็ยังบ้ายเบี่ยงคำวนขอรักของบารอนผู้มาติดพันหล่อนอย่างไม่ลืมหูลืมตา
 ๔. หล่อนส่งสาขตาเข้าชวนอ่อนหวานไปยังเขา
 ๕. บารอนเองก็เฝ้าทุ่มเงินทองเพื่อหล่อน
 ๖. แสงสว่างจากห้องนั่งเล่นกระทบพื้นสนามหญ้า
 ๗. เขายังจำคำพูดขี้ขวนทำทายนั่นได้ดี
 ๘. ดูเหมือนว่าหล่อนบ้ายเบี่ยงเขาพอเป็นพิธีเท่านั้น
 ๙. วันก่อน หล่อนแหม้มก่กล่าวแก่เขาว่า...
 ๑๐. เขาพร้อมสำรวจกับคนต้อนสัตว์
 ๑๑. เขาก็ปรากฏตัว ทำทางกระปรีกระเปร่าแข็งขันราวกับเพิ่งลุกจากที่นอน
 ๑๒. ทั้งสองเดินช้าๆ ได้กึ่งไม้อิบ โกรันจนแสงจันทร์ส่องลอดลงมาได้

๑๓. หล่อนพึมพำ

๑๔. เขากระซิบ

๑๕. หล่อนกล่าวน้ำเสียงจริงจัง/น้ำเสียงหล่อนจริงจัง

ข้อ ๑๓ เมื่อพูดพึมพำ เสียงเบาอยู่แล้ว ‘อย่างแผ่วเบา’ จึงเป็นคำพุ่มเพื่อย

ข้อ ๑๔ ก็เช่นเดียวกัน กริยากระซิบทำที่ข้างหูอยู่แล้ว ‘ที่ข้างหู’ จึงเป็นคำพุ่มเพื่อย

สำหรับข้ออื่นๆ ท่านผู้อ่านคงเข้าใจดีอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องอธิบาย

ยังมีแบบฝึกหัดตรวจแก้คำพุ่มเพื่อยอีกในคราวหน้า (ประโยชน์ ตัด ใน ออก แล้วย้าย คราวหน้า ไปไว้

หน้าประโยค

คราวหน้า ยังมีแบบฝึกหัดตรวจแก้คำพุ่มเพื่อยอีก